

Editoriaal

Defensie is niet enkel een uitgavenpost, integendeel. Zowel vanuit geopolitieke als louter nationale invalshoek is het in de eerste plaats een investeringsdomein. Ook en zeker wanneer een economisch relanceplan noodzakelijk is en uitgerold wordt. Economische ontwikkeling en veiligheid zijn twee kanten van dezelfde medaille.

Geostrategisch werd tot voor kort vooropgesteld dat “*global leadership is too much for any single country*”. Intussen kunnen we dit best vervangen door “... *too much for any single continent*”. Geopolitiek leiderschap wordt nu duidelijk het exclusieve voorrecht voor landen met de omvang van een continent of van politieke entiteiten die optreden namens een continent. En dan nog op voorwaarde dat zij hechte allianties kunnen uitbouwen met *alter ego*'s. Het is alsof we terugkeren naar de 19de eeuw, met dit verschil dat het nu niet meer gaat om een “*concert der naties*”, maar “*der continenten*”. Ook nu ontwaren wij dat het onderscheid tussen “competitie” en “confrontatie” in de onderlinge verhoudingen van de grootmachten dreigt te vervagen en dat in deze context de vooropgestelde harmonie van een concert niet verzekerd is. Maar nu kan enkel een verenigd Europa in dit muziekstuk een rol van betekenis spelen en niet meer de afzonderlijke Europese naties, ongeacht hun eigen ambitie of perceptie. Het alter ego voor Europa en natuurlijke geallieerde bij uitstek om wereldwijd gewicht in de schaal te leggen voor een harmonieus geostrategisch samenleven, zijn de Verenigde Staten. Maar hun tijd van onbetwiste hegemonie is voorbij. Europa dient zijn steen bij te dragen. De weegschaal met beider inbreng moet ook in evenwicht zijn.

Met de noodzaak aan een economische doorstart komt de noodzaak aan geopolitieke stabiliteit, en dit dient alvast Europa aan te zetten om terug te blikken op de lessen die we in de voorbije eeuw op harde wijze hebben geleerd. Defensie is een onmisbare katalysator om vrede te vrijwaren door enerzijds een geloofwaardige afschrikking op te bouwen en anderzijds een mechanisme op te zetten om – zo preventief mogelijk – de nodige crisismanagement operaties te kunnen lanceren. Het komt er nu op aan om inhoud te geven aan de oproep die Herman Van Rompuy als voorzitter van de EU-Raad reeds in 2013 lanceerde: “European Defence Matters”.

Wat Europese defensie aangaat, is dit een verantwoordelijkheid dat de EU-landen zelf en collectief dragen en die (vooralsnog) niet is overgedragen aan de communautaire instanties van de Unie. Het is aan de EU-landen – dus België inclusief – om ook te investeren in hun defensie, wil een economisch relanceplan alle kans op slagen hebben.

Buiten haar rol als katalysator voor stabiliteit – *conditio sine qua non* voor economische ontwikkeling – is Defensie in eigen land een niet te verwaarlozen economische actor. De aankopen van zowel grote als kleinere wapensystemen hebben steevast een positieve weerslag op onze industrie. Ze brengen technische innovaties en genereren langdurige tewerkstelling. Bovendien is Defensie zelf één van de grootste nationale werkgevers. Ze zal in de volgende jaren telkens 2500 militairen in dienst nemen. Tevens zal burgerpersoneel worden aangeworven met de ambitie om weldra 15% van het globale personeelsbestand uit te maken. Het gaat hier telkens om jobs waarbij vorming en permanent verwerven van expertise centraal staan. Expertise die uiteindelijk niet enkel Defensie ten goede komt.

Tenslotte is Defensie – door zijn omvang, middelen, organisatie en cultuur – een manusje-van-alles wanneer moet opgeschaald worden bij nationale crisis. “Hulp aan de natie” is geen loze kreet voor Defensie maar beschouwd als een belangrijke taak. Zonder schroom mag dit worden bestempeld als een investering “van algemeen nut”, beschikbaar in “alle omstandigheden” en met bewezen rendement.

Samengevat: investeren in Defensie rendeert in verschillende opzichten en moet deel uitmaken van ieder investeringsplan, en dus zeker en vast van een relanceplan.

Brigadegeneraal van het vliegwezen b.d. Jo Coelmont
Lid van het redactiecomité.